

Protokół

z XXVI Sesji Rady Seniorów Miasta Sosnowca

odbytej w dniach 11 i 25 października 2017r o godz.10,00

w siedzibie Urzędu Miejskiego w Sosnowcu

Przewodniczący Rady Seniorów – Jerzy Karpiński w dniu 11 października otworzył pierwszą część XXVI Sesji Rady Seniorów witając przybyłych radnych oraz zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności (załącznik nr.1 i 2) Przewodniczący stwierdził prawomocność obrad, obecnych było 14 radnych. Następnie przewodniczący przedstawił porządek obrad, który został przyjęty przez radnych jednogłośnie (załącznik nr. 3).

Zgodnie z porządkiem obrad Stanisław Czekalski (gość) przedstawił w formie multimedialnej i omówił jeden z projektów, propozycji zgłoszonych do Budżetu Obywatelskiego. Projekt nosi nazwę *Trójkąt Trzech Cesarzy – Zagłębiowski Obszar Kulturowy*. Obejmuje on przestrzeń ul. Orłąt Lwowskich od mostu granicznego z Mysłowicami do granic Sosnowca z Jaworzniem a rzekami Czarną Przemszą.

Po omówieniu projektu Budżetu Obywatelskiego przystąpiono do głosowania nad przyjęciem protokołu z XXIV Sesji Rady Seniorów. Protokół został przyjęty. Za 13 głosów 1 głos wstrzymujący się.

Następnie przystąpiono do omawiania Dni Seniora, które odbyły się w dniach od 11 do 17 września 2017r. W dyskusji głos zabrali, Jerzy Noczyński, Urszula Szumniak, Józef Krzynówek Aleksandra Skoczeń, Urszula Kaczmarczyk, Robert Deląg, Ireneusz Świerkot, Anna Rozenau, Barbara Dyrka. Omówiono przebieg poszczególnych dni, zwrócono uwagę na zagadnienia które należałoby wziąć pod uwagę w przyszłości przy organizacji takich dni (*min reklama, czasokres trwania dni*). Głos zabrała również przedstawicielka WPS pani Karolina Grzybczak, w jej ocenie Dni Seniora trwały również zbyt długo, wystarczającym byłby jeden dzień np. sobota, przeprowadzenie turnieju między radami było zbyt rozciągnięte w czasie, lista chętnych do wzięcia udziału w poszczególnych konkurencjach winna być zamknięta dużo wcześniej a nie na 1 dzień przed turniejem. Pani Karolina zasugerowała, aby zaniechać turnieju między radami a zastąpić go np. turniejem między Uniwersytetami Trzeciego Wieku. W trakcie dyskusji na sesje przybyła radna Rady Miasta p. Wanda Olko. W jej ocenie Dni Seniora trwały za długo i należałoby je skrócić, ponadto oświadczyła, że wyraziła chęć pomocy przy organizacji Dni Seniora, ale ze strony Rady brak było zainteresowania. Mówiąc o działaniach rady pani Wanda Olko oświadczyła, że w jej ocenie brak jest współpracy między radnymi RS a środowiskiem senioralnym w poszczególnych dzielnicach i klubami seniorów, kluby seniorów nie są zapraszane na Sesję Rady Seniorów i należałoby zorganizować spotkanie z klubami senioralnymi działającymi na terenie miasta. Z oceną taką nie zgadzają się radni seniorzy. Odpierając zarzuty złej współpracy między RS a

środowiskiem senioralnym Przewodniczący Rady Jerzy Karpiński stwierdził, że sesje RS są otwarte i każdy może w nich uczestniczyć bez specjalnego zaproszenia, a radni RS uczestniczą w różnych spotkaniach z seniorami, wielokrotnie zapraszając środowiska senioralne do współpracy i spotkań z radnymi. To z ich strony brak jest zainteresowania chęcią współpracy z RS. Radna Halina Zwaniecka jako dobry przykład współpracy radnych RS ze środowiskiem senioralnym podała Klub Seniora na Środuli. Na zakończenie tej dyskusji p. Wanda Olko poinformowała radnych, że klub osiedlowy BIOS z Zagórza organizuje imprezę – pieczonki (*koszt tej imprezy nie jest jeszcze znany*) na którą zaprasza wszystkich chętnych.

W następnej kolejności radni omówili działania w okresie międzysesyjnym. Przewodniczący Zespołów Problemowych zreferowali przebieg dyżurów radnych, a Urszula Szumniak stwierdziła, że bardzo często w czasie różnych spotkań mieszkańcy poruszają problemy, które nie są w gestii Urzędu, Aleksandra Skoczeń negatywnie oceniła konferencję Najpilniejsze Potrzeby i Oczekiwania Seniorów Polsce, która odbyła się dnia 2 października w Warszawie. Anna Rozenau i Urszula Szumniak zdały relacje z przebiegu Dni Czeladzi. Jerzy Karpiński, Halina Zwaniecka i Anna Rozenau omówili przebieg wizyty we Francji. Jerzy Karpiński przedstawił pisemną odpowiedź Urzędu Miasta na wnioski złożone przez radne Halinę Zwaniecką i Anne Rozenau.

Po wyczerpaniu porządku obrad, przewodniczący zamknął obrady pierwszej części XXVI Sesji Rady Seniorów, przypominając, że druga część Sesji odbędzie się w dniu 25 października.

W dniu 25 października 2017r. Przewodniczący Jerzy Karpiński otworzył drugą część XXVI Sesji Rady Seniorów witając przybyłych radnych i zaproszonych gości. Na podstawie listy obecności przewodniczący stwierdził prawomocność obrad, obecnych było 15 radnych (załącznik nr. 4 i 5) i przedstawił porządek obrad, który został przyjęty przez radnych jednogłośnie (załącznik nr. 6). Następnie radni jednogłośnie przyjęli protokół z XXV sesji Rady Seniorów. Po przyjęciu protokołu z XXV sesji Przewodniczący RS przedstawił propozycję *Założeń do Lokalnej Polityki Senioralnej w Sosnowcu*, które zostały opracowane przez część radnych seniorów we współpracy i dużym zaangażowaniu profesora Marka Barańskiego. W tym momencie na sesję przybyła Zastępca Prezydenta Miasta Sosnowca p. Anna Jedynak, którą przywitał przewodniczący i przystąpiono do dyskusji. W dyskusji zabrali głos zarówno władze miasta jak i radni. Na wstępie głos zabrał Przewodniczący Rady Miejskiej Sosnowca p. Wilhelm Zych, który poinformował radnych, że w *Założeniach do Lokalnej Polityki Senioralnej* zawarte są tematy, których części skierowana jest do władzy ustawodawczej, a części do władzy lokalnej. Radni zwrócili uwagę na kilka kwestii, np. w naszych założeniach są sprawy, które poruszane są również w innych krajach Europy np. we Francji. Zwrócono uwagę, że seniorzy często nie mają wiedzy na temat różnego rodzaju przedsięwzięć i imprez organizowanych przez miasto, często nie mają również możliwości uczestniczenia w imprezach ze względu na trudności w transporcie. Pani prezydent Anna Jedynak poinformowała radnych, że seniorzy w różnego rodzaju sytuacjach mogą skorzystać min. w dojeździe na imprezy kulturalne, z autobusu który na życzenie dojeżdża w określone miejsca, usługa ta jest płatna, ale umożliwia seniorom bezkolizyjny dojazd w konkretne miejsce. Ważne informacje dla mieszkańców

umieszczane są w lokalnej bezpłatnej prasie (*Kurier Miejski*) oraz na stronie internetowej Urzędu Miasta. Radni oświadczyli, że mają liczne sygnały od mieszkańców iż prasa ta nie dociera do ich dzielnic Przewodniczący RM p. Wilhelm Zych poprosił radnych aby przekazać mu informację (*wykaz dzielnic*) gdzie występuje niedobór lokalnej prasy celem rozwiązania tego problemu. Radni zwrócili uwagę, że informacje o imprezach kulturalnych umieszczane na stronie internetowej Urzędu Miasta nie są kompletne, ponieważ są to informacje które dotyczą imprez organizowanych wyłącznie przez miasto, brak jest informacji o imprezach organizowanych przez inne środowiska np. Rady Dzielnic, organizacje pozarządowe. W ocenie Radnych na stronie Urzędu Miasta winien być stworzony kalendarz wszystkich imprez organizowanych w mieście. Przewodniczący RM pan Wilhelm Zych poinformował radnych, że zwróci się do przewodniczących Rad Dzielnic z prośbą o przekazywanie UM takich informacji. Ponadto radni seniorzy zwrócili uwagę iż należałoby się zająć systemem wsparcia osób starszych w środowisku zamieszkania, edukacją seniorów odnośnie ich bezpieczeństwa i czyhających ich zagrożeń. Przewodniczący RM p. Wilhelm Zych poinformował radnych, że Policja organizuje spotkania z mieszkańcami na temat ich bezpieczeństwa a pani Prezydent Anna Jedynak poinformowała radnych że jeszcze w dniu dzisiejszym zasygnalizuje ten problem komendantowi Policji. W związku z innymi obowiązkami służbowymi pan Przewodniczący RM Wilhelm Zych i pani Prezydent Anna Jedynak nie mogli uczestniczyć w dalszych obradach i opuścili salę. Radni zakończyli dyskusję a przewodniczący Rady Seniorów zaproponował podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia projektu *Założeń do Lokalnej Polityki Senioralnej w Sosnowcu*. Radni przyjęli uchwałę jednogłośnie. Następnie przewodniczący Jerzy Karpiński odczytał radnym list posłanki Barbary Chrobak skierowany do radnych seniorów z okazji Dnia Seniora, a radna Barbara Dyrka poinformowała o swoim uczestnictwie w konferencji zorganizowanej przez Stowarzyszenie Amazonek „Życie” na temat profilaktyki raka piersi. W tym momencie na sesję przybyła naczelnik WPS pani Sabina Stanek, przewodniczący przywitał gościa. W następnej kolejności radni omówili przebieg dyżurów, a radny Jerzy Dudek przekazał informację, że w Gliwicach przy Politechnice Śląskiej powstał Uniwersytet III Wieku. Jerzy Karpiński poinformował radnych, że otrzymaliśmy zaproszenie do udziału w dniu 08.11.2017r. w seminarium w Dąbrowie Górniczej organizowanym przez Stowarzyszenia MOST. Tematem seminarium jest *Ocena zasobów pomocy społecznej oraz Gminny Program Rozwiązywania Problemów Społecznych. Udział* w seminarium zgłosiło 6 radnych: Jerzy Karpiński, Halina Zwaniecka, Barbara Dyrka, Halina Podgórska, Aleksandra Skoczeń i Jerzy Dudek. Przewodniczący poinformował radnych, że w dniu 16 listopada o godz. 11,00 w Urzędzie Miejskim w Sosnowcu w ramach projektu „*Seniorzy do dzieła*” i „*Aktywny senior*” odbędzie się spotkanie radnych Rady Seniorów z Mysłowic i Sosnowca, wszyscy radni wyrazili chęć udziału w spotkaniu. Radna Anna Rozenau poinformowała radnych, że w dniu 8-10 listopada w Katowicach-Nikiszowcu odbędzie się coroczny Jarmark.

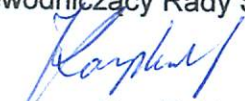
Ustalono termin następnej sesji na dzień 20 listopada 2017r. na godz.10,00 w Sali nr.221 Urzędu Miasta w Sosnowcu.

Po wyczerpaniu porządku obrad, przewodniczący zakończył XXVI Sesję Rady Seniorów.

Sekretarz Rady Seniorów

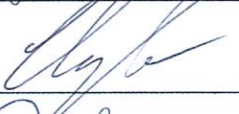

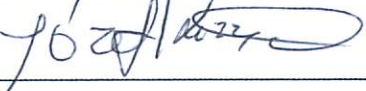
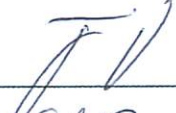

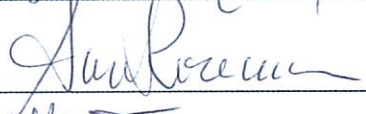

Urszula Kaczmarczyk

Przewodniczący Rady Seniorów

Jerzy Karpiński

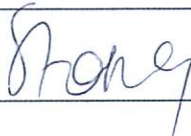

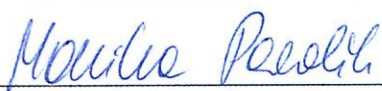
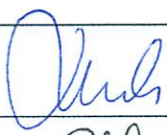
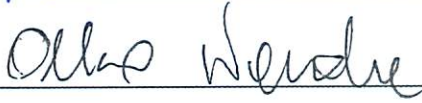
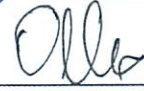
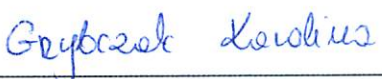

16

Lista obecności
XXVI Sesja Rady Seniorów Miasta Sosnowca
w dniu 11.10.2017.

L.p.	Nazwisko i imię	Podpis	Uwagi
1	Karpiński Jerzy		
2	Zwaniecka Halina		
3	Kaczmarczyk Urszula		
4	Chytry Mirosław		
5	Dełag Robert		
6	Dudek Jerzy	z	wsp.
7	Dyrka Barbara		
8	Jałowiecki Jerzy		
9	Krzynówek Józef		
10	Lipniewski Jerzy		
11	Michalska Halina		
12	Noczyński Jerzy		
13	Podgórska Halina		
14	Rozenau Anna		
15	Skoczeń Aleksandra		

Lista obecności - Gości
XXVI Sesja Rady Seniorów Miasta Sosnowca
w dniu 11.10.2017.

L.p.	Nazwisko i imię	Podpis	Kogo reprezentuje
1	Marek Barański		Opiekun Rady
2	Sabina Stanek		Naczelnik WPS
3	Stanisław Czekalski		
4			
5			Zadanie RN
6			WPS
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			

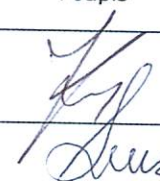

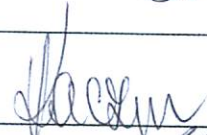

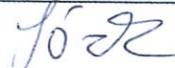
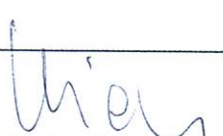
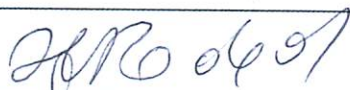

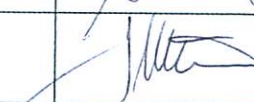
Porządek obrad
XXVI Sesji Rady Seniorów Miasta Sosnowca
w dniu 11.10.2017r.

1. Otwarcie Sesji i stwierdzenie prawomocności.
2. Ustalenie porządku obrad.
3. Prezentacja Projektu do Budżetu Obywatelskiego – Stanisław Czekalski
4. Przyjęcie protokołu z XXIII i XXIV sesji Rady Seniorów
5. Dni Seniora – omówienie i ocena
6. Sprawozdanie z działalności Zespołów Problemowych
7. Interpelacje i zapytania Radnych.
8. Wolne wnioski i informacje
9. Zakończenie Sesji.

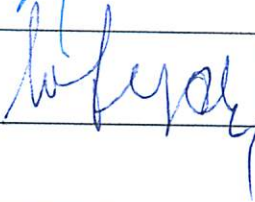

Przewodniczący Rady Seniorów

Jerzy Karpiński

Lista obecności
XXVI Sesja Rady Seniorów Miasta Sosnowca cz.2
w dniu 25.10.2017.

L.p.	Nazwisko i imię	Podpis	Uwagi
1	Karpiński Jerzy		
2	Zwaniecka Halina		
3	Kaczmarczyk Urszula		
4	Chytry Mirosław		
5	Dełag Robert		
6	Dudek Jerzy		
7	Dyrka Barbara		
8	Jałowiecki Jerzy		
9	Krzynówek Józef		
10	Lipniewski Jerzy		
11	Michalska Halina		
12	Noczyński Jerzy		
13	Podgórska Halina		
14	Rozenau Anna		
15	Skoczeń Aleksandra		

Lista obecności - Gości
XXVI Sesja Rady Seniorów Miasta Sosnowca cz.2
w dniu 25.10.2017.

L.p.	Nazwisko i imię	Podpis	Kogo reprezentuje
1	Arkadiusz Chęciński		Prezydent Sosnowca
2	Anna Jedynak		Z-ca Prezydenta Sosnowca
3	Wilhelm Zych		Przewodniczący RM Sosnowca
4	Marek Barański		Opiekun Rady
5	Sabina Stanek		Naczelnik WPS
6	<i>Homonko Pawlik</i>		
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			

Porządek obrad 2 części
XXVI Sesji Rady Seniorów Miasta Sosnowca
w dniu 25.10.2017r.

1. Otwarcie Sesji i stwierdzenie prawomocności.
2. Ustalenie porządku obrad.
3. Przyjęcie Protokołu z XXV sesji Rady Seniorów
4. Przedstawienie propozycji - Założeń do Polityki Senioralnej w Sosnowcu
5. Dyskusja
6. Przyjęcie uchwały w sprawie Założeń do Polityki Senioralnej
7. Interpelacje i zapytania Radnych.
8. Wolne wnioski i informacje
9. Zakończenie Sesji.

Przewodniczący Rady Seniorów

Jerzy Karpiński

UCHWAŁA nr 33/X/17
Rady Seniorów Miasta Sosnowca
z dnia 25.10.2017.

W sprawie:

Projektu Założeń do Polityki Senioralnej Miasta i Gminy Sosnowiec.

Na podstawie:

§ 10 ust. 1 Statutu Rady Seniorów Miasta Sosnowca uchwała się co następuje:

§ 1.

Przyjąć projekt Założeń do Polityki Senioralnej w Mieście i Gminie Sosnowiec i skierować go do Prezydenta Miasta Sosnowca celem podjęcia dalszych działań w tym zakresie.

§ 2.

Projekt Założeń do Polityki Senioralnej Miasta i Gminy Sosnowiec stanowi załącznik do uchwały.

§ 3.

Wykonanie Uchwały powierz się Przewodniczącemu Rady Seniorów Miasta Sosnowca.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Rady Seniorów Miasta Sosnowca

Jerzy Karpiński

Założenia do lokalnej polityki senioralnej w Sosnowcu

Polityka senioralna opierająca się na „Założeniach długofalowej polityki senioralnej w Polsce na lata 2014–2020” stanowi zbiór celowych działań organów lokalnej administracji publicznej wszystkich szczebli w tym przede wszystkim samorządu lokalnego oraz innych organizacji i instytucji, które realizują zadania kształtujące warunki aktywnego, godnego i zdrowego starzenia się.

Publiczna polityka senioralna winna być tworzona oraz realizowana na bazie zasad wynikających z ustaw samorządowych oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, które tworzą warunki do partnerskiego i podmiotowego modelu współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w tym środowiskami senioralnymi.

Polityka senioralna ma charakter horyzontalny co oznacza, że powinna być spójna z innymi politykami, w tym zwłaszcza w obszarze edukacji, infrastruktury, kultury, mieszkalnictwa, rynku pracy, zabezpieczenia społecznego, zdrowia i innych.

Polityka senioralna to próba wyznaczenia strategicznych kierunków działań związanych ze starzeniem się członków danej społeczności. Prace nad stworzeniem dokumentów opisujących lokalną politykę senioralną z pewnością pozwalają usystematyzować wiedzę w tym obszarze (prognozy dotyczące starzenia się danej społeczności), a także w sposób horyzontalny zweryfikować całość działań gminy pod kątem starzenia się jej członków.

Ważne jest uspołecznienie procesu tworzenia i realizacji lokalnej publicznej polityki senioralnej.

Do podstawowych obszarów polityki senioralnej zaliczamy:

1. Miejsce i pozycja populacji seniorów w społeczności lokalnej Sosnowca.

Polityka senioralna powinna scharakteryzować populację z perspektywy:

- a. społecznej – roli, pozycji i potrzeb społecznych populacji seniorów w społeczności lokalnej,
- b. demograficznej – dynamiki wzrostu populacji seniorów i jej struktury związanej z wydłużaniem się trwania życia,
- c. kulturalnej - miejsca osoby starszej i wartości starości w kulturze wysokiej i potocznej,
- d. ekonomicznej - źródeł i struktury dochodów seniorów (pracujący, emeryci i renciści oraz emeryci i renciści pracujący); struktury gospodarstw domowych (seniorzy samotni, w związku małżeńskim lub partnerskim, rodzinach wielopokoleniowych).

2. Seniorzy jako grupa interesu lokalnej polityki samorządowej.

Specyficzne cechy, problemy, cele i wyzwania populacji seniorów stanowią podstawę wykreowania interesu środowiska oraz zbudowania odrębnej lokalnej polityki senioralnej.

Środowisko senioralne powinno być adresatem różnych działań samorządu podobnie jak to ma miejsce w przypadku dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych i sportowców. Środowiska senioralne powinny być podmiotem polityki zmierzającej do:

- podnoszenia jakości stylu i wydłużania trwania życia;
- zwiększania udziału seniorów (partycypacja) w życiu społecznym sosnowieckiej wspólnoty samorządowej.

3. Udział seniorów w ustawicznym kształceniu.

Ma na celu utrzymanie sprawności intelektualnej, zdobywanie wiedzy i umiejętności dotyczących nowych technologii i urządzeń, które jako niezbędne w życiu powinny być opanowane przez starsze pokolenie. Do form edukacji seniorów należy zaliczyć: udział w zajęciach Uniwersytetów Trzeciego Wieku, konferencjach, szkoleniach i warsztatach

prowadzonych przez instytucje oświatowe: formalne, nieformalne i poza formalne oraz w systemie ustawicznego kształcenia.

4. Aktywność seniorów na rynku pracy.

Kontynuowanie pracy zarobkowej, po przejściu na rentę lub emeryturę z jednej strony wydłuża okres aktywności zawodowej i pozwala zachować dotychczasową pozycję społeczną, z drugiej strony dodatkowe dochody pozwalają utrzymać poziom i jakość życia seniora i jego rodziny. Podejmowanie przez seniorów dodatkowej pracy dynamizuje lokalny rynek pracy, ma wpływ na wzrost gospodarczy, między innymi z powodu niższych kosztów osobowych emeryta lub rencisty, które czynią go atrakcyjnym pracobiorcą, w deficytowych lecz nisko dochodowych zawodach nieatrakcyjnych dla młodego pracownika na starcie zawodowym i rodzinnym. Wartością dodaną emeryta na rynku pracy jest jego doświadczenie zawodowe, którego często brakuje młodym pracownikom.

5. Polityka zdrowotna i pomoc społeczna

Koncentruje się na tworzeniu warunków dla wydłużania dobrego stanu zdrowia fizycznego i intelektualnego.

Wśród zadań znajdują się:

- przygotowanie raportu systemu opieki zdrowotnej (dostęp do porad i usług medycznych), stanu zdrowia seniorów, mapy zachorowalności i przyczyn śmiertelności wyjaśniających dużą rozpiętość długości życia mężczyzn (74 lata) i kobiet (81,31),
- ewaluacja programów zdrowotnych i profilaktycznych adresowanych do seniorów,
- zwiększenia różnorodności form opieki nad seniorami m.in.: opiekunowie dzienni, zorganizowana pomoc sąsiedzka, wspieranie rozwoju form samopomocowych, wolontariatu opiekuńczego i innych,
- systematyczny monitoring i identyfikacja osób potrzebujących wsparcia w zakresie pomocy i opieki osób starszych w tym wsparcia osobom mieszkającym samodzielnie,
- koordynowanie opieki we współpracy z lekarzem, pielęgniarką rodzinną, członkami rodziny opiekunami nieformalnymi, i in.,
- rozszerzenie form opieki długo i krótkotrwałej w przypadku hospitalizacji oraz opieki wytchnieniowej,
- stworzenie zintegrowanego systemu informacyjnego w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej, potrzeb pielęgnacyjno-opiekuńczych, domów pomocy społecznej i dziennych domów pomocy oraz systemu Tele - opieki.

6. Potrzeby seniorów w zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych.

Polityka mieszkaniowa w gminie winna koncentrować się na dostosowaniu zasobów mieszkaniowych i infrastruktury osiedlowej dla specyficznych potrzeb osób starszych, w tym:

- złamanie barier architektonicznych poprzez wyposażenie budynków w windy i podjazdy dla wózków inwalidzkich,
- usprawnienie polityki mieszkaniowej w gospodarowaniu zasobami mieszkaniowymi, ułatwiającymi zamianę mieszkania ze względu na zbyt dużą powierzchnię, wysokość czynszu, bariery architektoniczne oraz niezbędny komfort (centralne ogrzewanie, mieszkanie na parterze, dostęp do punktów usługowych oraz opieki lekarskiej)
- stworzenie systemu pomocy sąsiedzkiej polegającej na ułatwieniu dostępu seniorowi do mieszkania oraz infrastruktury usługowej i wypoczynkowej,
- wspieranie projektów wydłużania samodzielnego funkcjonowanie seniorów w naturalnym miejscu zamieszkania,

- podejmowanie działań zmierzających do ograniczania umieszczania osób starszych w domach pomocy społecznej w sytuacji braku wsparcia i zainteresowania ze strony rodziny, wsparcia sąsiedzkiego oraz złego stanu zdrowia, które wyklucza samodzielne funkcjonowanie.

7. Senior w przestrzeni publicznej oraz miejscu zamieszkania

Przestrzeń publiczna winna być dostępna dla różnych grup społecznych, w tym osób starszych oraz skupiać się na następujących celach:

- ocenie procedur, miejsc, instytucji i budynków użyteczności publicznej pod względem dostępności dla osób starszych w tym:
 - dostosowanie techniczne pojazdów i transportu dla seniorów i osób niepełnosprawnych,
 - dostosowanie linii autobusowych do skomunikowania z instytucjami użyteczności publicznej odwiedzanych przez seniorów,
 - dostosowanie obu wersji: papierowej i elektronicznej dokumentów urzędowych, informatorów, instrukcji, rozkładów jazdy i plakatów dla potrzeb osób z wadami wzroku,
 - stworzenie sieci systemu toalet publicznych oraz udostępnienie toalet w budynkach użyteczności publicznej,
 - zapewnienie odpowiedniego oświetlenia ulic,
 - ustalenie optymalnego dla osób starszych i niepełnosprawnych czasu przejścia na światłach z sygnałem dźwiękowym,
 - upowszechnienie reguł korzystania ze ścieżek rowerowych z chodnikami, z zapewnieniem pierwszeństwa pieszemu,
 - planowanie transportu publicznego z uwzględnieniem potrzeb osób starszych (rozmieszczenie przystanków, godziny kursowania, częstotliwość przejazdów, przesiadki)
- czytelność rozkładów jazdy - zarówno w dzień, jak i w nocy.
- poprawa kultury jazdy kierowców autobusów polegająca na płynności jazdy i eliminacji gwałtownych przyspieszeń oraz hamowania.

8. Partycypacja seniorów w funkcjonowaniu samorządowego miasta

Ma na celu stworzenia warunków do współzarządzania miastem, udziału w realizacji zadań gminy i powiatu. W tym celu:

- niezbędne jest zapewnienie seniorom zwiększenie dostępu do korzystania z czynnego prawa wyborczego, poprzez likwidację barier architektonicznych w dostępie do lokali wyborczych oraz usprawnienie procedur głosowania przez pełnomocnika, głosowania korespondencyjnego oraz udostępnienie nakładek braillofskich ułatwiających akt głosowania,
- zapewnienie aktywnego udziału środowisk senioralnych w tworzeniu programów strategicznych, zwłaszcza w drodze ich konsultowania,
- należy dążyć do stworzenia płaszczyzny i mechanizmów dialogu społecznego we współpracy rady seniorów z młodzieżową radą miasta, innymi radami społecznymi przy organach miasta (np. rada działalności pożytku publicznego, rada kultury, rada sportu i in.), jednostkami pomocniczymi, uniwersytetami trzeciego wieku, klubami spółdzielczymi, klubami seniorów oraz organizacjami pozarządowymi seniorów oraz innymi podmiotami społecznymi, które działają na rzecz seniorów,
- zdynamizować system rozwoju wolontariatu senioralnego, który przyczyni się do zwiększenia udziału osób starszych w różnych formach oraz dziedzinach aktywności społecznej, podniesienie wiedzy i kompetencji aktywistów, wykreowanie liderów środowiska oraz wzrost społecznego zaufania do seniorów,
- postuluje się wdrażać projekty wyłaniania i rozwijania talentów liderek, mentorskich środowiska senioralnego,

- należy zwiększyć dostęp do imprez miejskich dla seniorów (plenerowych, w domach kultury i innych placówkach miejskich) oraz zadbać o dobrą i kompletną informację o miejskich wydarzeniach,
- doskonalić proces przystosowania działalności urzędu do potrzeb i kompetencji seniorów zwłaszcza w zakresie nowych technologii, tworzenia na stronach internetowych urzędu załączek dedykowanych seniorom nie tylko o imprezach i wydarzeniach, ale również z zakresu ochrony zdrowia, pomocy społecznej oraz instytucji publicznych, działających na rzecz seniorów.

9. Udział w kulturze, sporcie i turystyce

- Ważnymi obszarami polityki senioralnej wydają się być: kultura, sport i turystyka, które tworzą warunki zapewniające aktywność w zaspokajaniu wyżej wymienionych potrzeb społecznych poprzez tworzenie i organizowanie życia seniorów w tych obszarach. Powyższe cele można zrealizować poprzez:
- zwiększenie oferty kulturalnej, sportowej i turystycznej dedykowanej seniorom oraz zdynamizowanie promocji imprez i wydarzeń w obszarach;
 - wprowadzenie ulg w cenach biletów w teatrach i kinach, salach gimnastycznych, pływalniach, kortach i boiskach
 - wprowadzenie urzędowego dnia wolnego wstępu do muzeów, domów kultury oraz możliwość uczestniczenia w próbach generalnych teatru,
 - wprowadzenie oferty tańszych spektakli dopołudniowych w teatrze i projekcje filmowe w kinie,
 - rozszerzenie działalności Centrum Informacji Miejskiej i muzeów miejskich o spacery po mieście, uruchomienie tras turystycznych po mieście i regionie, zwiększenie liczby wykładów, prelekcji i spotkań oraz wspieranie inicjatyw kulturalnych i twórczość osób starszych oraz rozwijanie pasji artystycznych,
 - wspieranie seniorów w roli współtwórców oferty kulturalnej, animatorów kultury, którzy uruchamiają ciekawe inicjatywy społeczno-kulturalne adresowane do swojego środowiska oraz pozostałych pokoleń (wnuków, młodzieży, studentów),
 - upowszechnienie wolontariatu kulturalnego, sportowego i turystycznego adresowanego do dziennych i stacjonarnych domów pomocy społecznej, szpitali,
 - zainicjowanie współpracy międzypokoleniowej ze szkołami, uczelniami i kierunkami: artystycznymi, kulturalnymi, dziennikarskimi, pedagogicznymi, sportowymi itp.